

Yhteistoimintaneuvottelut Siilinjärven kunnassa

Kunnanhallitus 22.01.2024 § 11
53/01.04.00/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Janne Airaksinen, puh. 044 740 1101, talousjohtaja Petteri Ristikangas, puh. 044 740 1103 ja henkilöstöjohtaja Tiina Veijola, puh. 044 740 1201

Siilinjärven kunnan taloudellinen tilanne

Siilinjärven kunnanvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2023 § 56 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman 2025 - 2026, joka muodostuu kokonaisuudessaan alijäämäiseksi.

Kuntalain 110 §:n mukaan ”Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan”. Eli mikäli kunnan taseeseen muodostunut ylijäämä ei riitä kattamaan kuluvalle vuodelle mahdollisesti muodostuvaa alijäämäistä tulosta ja tämän lisäksi laadittava talousarvio muodostuu alijäämäiseksi, on taloussuunnitelmavuosille esitettävä toimenpiteet, joilla talous saadaan tasapainoon.

Siilinjärven kunnan nykyinen menojen kasvuvauhti sekä investointitaso ylittävät kunnan verotulojen ja valtionosuuksien vuosittaisen kantokyvyn. Kunnanvaltuuston 11.12.2023 §56 hyväksymä talousarvio vuodelle 2024 on alijäämäinen 1,561 milj. euroa ja suunnitelmavuosien 2025 – 2026 yhteenlaskettu alijäämä on 7.669 milj. euroa. Suunnitelmavuoden 2026 lopussa kunnan taseeseen kertynyt yli/alijäämä painuu 5,945 milj. euroa alijäämäiseksi. Kunnanvaltuuston talousarviopäätös edellyttää, että alkuvuodesta 2024 tuodaan kunnanvaltuuston päätettäväksi muutostalousarvio, missä talous on saatu tasapainoon taloussuunnitelmavuosien aikana

Talouden tasapainottamisohjelma

Kunnanhallitus on ennakoiden päättänyt 21.11.2023 § 232 käynnistää talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2024–2027, jonka tavoitteena on talouden tasapaino vuonna 2027. Tasapainottamistyötä varten on nimetty taludentasapainottamisen seurantar ryhmä, johon kuuluvat kunnanjohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, kunnanvaltuuston- ja hallituksen puheenjohtajat sekä henkilöstön edustaja.

Ohjelman valmistelussa huomioidaan kaikki talouden sopeuttamistoimet, jotka ovat linjassa strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Laadittavan uuden talouden tasapainottamisohjelman tulee sisältää toimenpiteet toiminnan tehostamiseksi, menojen tason alentamiseksi ja tulojen kasvattamiseksi. Myös vuotuiset investoinnit vuosina 2024–2027 on saatava kestäväille tasolle. Taloutta tasapainottavien toimenpiteiden kokonaisvaikuttavuus on yhteensä noin 9 miljoonaa euroa vuosina 2024–2027.

Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti taloutta vuonna 2024 korjaavia toimenpiteitä tulee olla yhteensä 1,5 milj.euroa . Talouden tasapainottamisen seurantar ryhmä on kokoontunut kolme kertaa ja

ryhmään on tullut esityksiä tehostamistoimista, säästöistä ja lisätuloista. Näiden toimien Siilinjärven kuntataloutta parantava vaikutus vuonna 2024 on noin 600.000 euroa. Nämä toimet voidaan toteuttaa ilman yhteistoimintaneuvotteluja. Kunnanhallituksen päätöksen mukaista yhteensä 1,5 milj.euron talouden tasapainottamista vuodelle 2024 ei ole saavutettu. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että käynnistetään koko henkilöstöä koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, joissa käsitellään yhteistoimintalain (449/2007) 4 §:n 1. momentin 1–4 kohtien mukaisia asioita.

Yhteistoimintamenettely

Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007 muutoksineen) 4 §:n mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- 4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Taloustilanteen takia Siilinjärven kunta on velvollinen aloittamaan yhteistoimintaneuvottelut.

Yhteistoimintamenettely ja -neuvottelu ulottuu koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön. Talouden tasapainottaminen tulee todennäköisesti edellyttämään rakenteellisia ja pysyviä muutoksia kunnan palveluissa, toiminnoissa ja tehtävissä. Yhteistoimintaneuvottelut eivät koske kunnan tytäryhtiötä, mutta myös tytäryhtiöiden taloustilanteeseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhteistoimintamenettelyssä läpikäytävien työnantajan harkitsemien toimenpiteiden toteutus olisi mahdollista vuosien 2024–2025 aikana. Nyt käytävässä yhteistoimintamenettelyssä käytettävissä tulee olla kaikki Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007 muutoksineen) 4 §:n kohdan 4 mukaiset toimenpiteet.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Ennakoarviointi täydennetään asian valmistelun edetessä.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1. henkilöstömenoihin kohdentuva säästötavoite vuodelle 2024 on n. 0,9 m€.

2. käynnistää yhteistoimintaneuvottelut, koska säästötavoitetta ei voida saada aikaan ilman laajoja koko organisaatioon kohdistuvia toimenpiteitä. Toimintaan muuttaessa ja uudelle organisoimisesta työnantajan tulee neuvotella asiasta henkilöstön edustajien kanssa ennen kuin tekee ratkaisuja.

3. yhteistoimintaneuvottelu koskee koko kunnan henkilöstöä,

4. valtuuttaa kunnanjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi,

5. nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajanedustajiksi kunnanjohtajan, talousjohtajan ja henkilöstöjohtajan ja

6. kunnanjohtaja tiedottaa kunnanhallitusta säännöllisesti yt-neuvottelujen etenemisestä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.